

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka ve věci

žalobce: J. Š.

zastoupený advokátem JUDr. Jiřím Juříčkem
sídlem Údolní 5, 602 00 Brno

proti

žalovanému:

Magistrát města Brna
sídlem Malinovského náměstí 3, 601 67 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 3. 2024, č. j. MMB/0099417/2024, sp. zn. OUSR/MMB/0157167/2023/6,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- I. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh správního řízení

1. Žalobce podanou žalobou brojí proti výše označenému rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno-Slatina ze dne 27. 2. 2023, č. j. MCBSLA/01778/23/OVÚR/DOC, sp. zn. S

MCBSLA/02097/20/DOC, kterým byla zamítnuta žalobcová žádost o dodatečné povolení stavby nazvané: „*Přístřešky pro zemědělskou techniku nad zpevněnou plochou na pozemcích p. č. XA, XB, XC, vše v k. ú. X*“.

2. Žalovaný se v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí neztotožnil s odvolacími námitkami žalobce, v nichž zpochybňoval zejména závěr správních orgánů, že navrhovaný záměr není v souladu s platnou územně plánovací dokumentací, a nesouhlasil tak se závazným stanoviskem Magistrátu města Brno ze dne 10. 6. 2021, č. j. MMB/0281078/2021/Val. V návaznosti na tuto námitku žalovaný v souladu s § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění, požádal o přezkum toho stanoviska příslušný nadřízený správní orgán (Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, oddělení územního plánování), který ve svém závazném stanovisku ze dne 25. 1. 2024, č. j. JMK 180515/2023 OUPSŘ, napadené závazné stanovisko potvrdil. Žalovaný proto tento závěr promítl do napadeného rozhodnutí a odvolání neshledal za důvodné.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 ve spojení s odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil.
4. Žalobce v žalobě setrvává na své nesouhlasné polemice se závaznými stanovisky správních orgánů ohledně otázky souladu stavebního záměru s územním plánem. Žalobce je přesvědčen, že pokud správní orgány konstatovaly, že se jedná o stavební záměr žalobce nepřipustný, protože pozemky, na nichž je stavba umístěna, jsou v územním plánu vedeny „pod funkční plochou k bydlení s funkčním typem plochy čistého bydlení“, žalobce s tímto stanoviskem nesouhlasí, neboť uvedené zařazení pozemků je v rozporu s předchozím užíváním pozemků a představuje nepřipustný zásah do vlastnických práv žalobce, když žalobci znemožňuje zemědělskou usedlost užívat způsobem, jakým byla využívána v době pořizování a schvalování územního plánu.
5. Žalobce dále namítá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal s koordinovaným závazným stanoviskem vydaným Odborem životního prostředí MMB a Odborem vodního, lesního hospodářství a zemědělství MMB ze dne 14. 9. 2021, č. j. MMB/272485/2021, které s předmětnými stavbami souhlasilo s vymezenými podmínkami.
6. V neposlední řadě pak žalobce zpochybňuje procesní postup stavebního úřadu, když již dne 18. 3. 2020 obdržel žádost žalobce o dodatečné povolení stavby. Od této doby žalobce opatroval stavebním úřadem požadované doklady, vyjádření fyzických i právnických osob a nechal zpracovat i projektovou dokumentaci stavební činnosti. Stavební úřad pak po více než dvou letech překvapivě žalobci dne 25. 11. 2022 sdělil, že zahajuje řízení o dodatečném povolení stavby a že jeho žádosti nebude vyhověno. Toto překvapivé sdělení bylo zcela v rozporu s legitimním očekáváním žalobce, který podle pokynů stavebního úřadu vynaložil nemalé úsilí a nemalé prostředky na to, aby požadavkům stavebního úřadu vyhověl, samozřejmě v očekávání toho, že jeho žádost bude vyřízena kladně.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrvává na svém názoru ohledně zákonnosti rozhodnutí správních orgánů i procesního postupu předcházejícího jejich vydání. K námitce žalobce, že

stanovisko krajského úřadu, odboru územního plánování, je nezákonné, neboť nedostatečně a nesprávně posoudil otázku souladu stavebního záměru s územním plánem, si žalovaný vyžádal vyjádření samotného krajského úřadu, který tuto námitku nepovažuje za důvodnou. Naopak má za to, že krajský úřad se v závazném stanovisku zevrubně zabýval posouzením souladu záměru s územním plánem a s cíli a úkoly územního plánování a že své závěry řádně odůvodnil.

IV. Posouzení věci soudem

8. Krajský soud, za splnění podmínek pro rozhodnutí věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.), přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí stavebního úřadu, včetně řízení předcházející jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
9. Krajský soud předně uvádí, že od 1. 1. 2024 nabytí účinnosti zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon. Z ustanovení § 334a odst. 3 „nového“ stavebního zákona vyplývá, že ve věcech týkajících se záměrů podle tohoto zákona se v přechodném období, tj. do 30. 6. 2024, postupuje podle dosavadních právních předpisů, tj. podle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění platném k 31. 12. 2023, s výjimkou vyhrazených staveb uvedených v příloze č. 3 zákona č. 283/2021 Sb. Vzhledem k tomu, že řízení o dodatečném povolení předmětných staveb bylo zahájeno podáním žádosti dne 18. 3. 2020, tj. před účinností zákona č. 283/2021 Sb., žalovaný aplikoval v odvolacím řízení zákon č. 183/2006 Sb. ve znění platném k 31. 12. 2023. Totéž platí i pro řízení o podané žalobě, podané dne 6. 5. 2024. Přechodná ustanovení nového stavebního zákona týkající se soudního přezkumu se nacházejí v jeho § 331, podle něhož *„soudní řízení zahájena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se dokončí podle dosavadních právních předpisů.“* Většina jeho ustanovení sice nabyla účinnosti 1. 1. 2024, ale některá ustanovení, včetně úpravy soudního přezkumu, nabyla účinnosti později, až od 1. 7. 2024 (§ 334a odst. 3 zákona).
10. Podstatu nyní projednávané věci tvoří nesouhlasné námitky žalobce vůči rozhodnutí stavebního úřadu, aprobevaného žalovaným v napadeném rozhodnutí, jímž byla zamítnuta jeho žádost o dodatečné povolení předmětné stavby.
11. Žalobce předně zpochybňuje závazné stanovisko krajského úřadu a tam formulovaný závěr ohledně nesouladu stavebního záměru s územním plánem.
12. Krajský soud v této souvislosti považuje za vhodné zdůraznit, že charakterem závazných stanovisek vydaných dle § 149 správního řádu se judikatura správních soudů zabývala opakovaně. Kupříkladu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 10. 2009, č. j. 9 As 21/2009-150, shledal vycházející ze skutečnosti, že závazné stanovisko je podkladem pro rozhodnutí ve věci samé a důsledkem případného negativního závazného stanoviska je zamítnutí návrhu, že je nutné trvat na tom, aby v závazném stanovisku byly vyjádřeny důvody pro jeho vydání, konstatoval, že *„[s] ohledem na zvláštní postavení závazného stanoviska, kdy jeho obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, je podle Nejvyššího správního soudu zvlášť významné přiměřené použití ustanovení o obsahu, formě a náležitostech rozhodnutí (§ 67 a 68 správního řádu), především pak ust. § 68 odst. 3 citovaného zákona, podle kterého se v odůvodnění uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Obsah závazného stanoviska, a to zejména v případě*

negativního závazného stanoviska, by tedy měl alespoň v základní rovině odpovídat požadavkům kladeným na odůvodnění správního rozhodnutí. Jedině tak bude možné přezkoumat ve správním soudnictví zákonnost závazného stanoviska jakožto úkonu správního orgánu, který byl závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí ve smyslu ust. § 75 odst. 2 s. ř. s.).“ Jak totiž rozšířený senát Nejvyššího správního soudu dovodil v rozsudku ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, závazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu „nejdou rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu ani § 65 s. ř. s., neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti. Soudní přezkum jejich obsahu je v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s.“

13. Procesní ochranu účastníkům příslušného správního řízení, v němž je vydáno rozhodnutí, jehož podkladem je závazné stanovisko dle § 149 správního řádu, tak správní řád poskytuje jednak prostřednictvím specifického postupu podle § 149 odst. 8 správního řádu, dle něhož „*nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal závazné stanovisko. Jestliže správní orgán při své úřední činnosti zjistí, že jiný správní orgán učinil nezákonné závazné stanovisko, dá podnět správnímu orgánu příslušnému k přezkumnému řízení a vyčká jeho rozhodnutí.*“, tedy nenárokovým přezkumným řízením (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2010, č. j. 5 As 56/2009-63), jednak prostřednictvím odvolání proti samotnému rozhodnutí správního orgánu, kdy námitka nepřezkoumatelnosti závazného stanoviska představuje řádnou odvolací námitkou proti rozhodnutí ve věci samé a dotčený správní orgán na jejím základě musí postupovat podle § 149 odst. 7 správního řádu, dle něhož platí, „*jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží.*“ Pokud takto správní orgán nepostupuje, zatíží odvolací řízení vadou, jež mohla mít za následek jeho nezákonné rozhodnutí o věci samé (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 2 As 176/2014-31). Obdobnou úpravu specificky pro stavební řízení obsahuje i § 4 odst. 9 stavebního zákona, dle něhož „*nezákonné závazné stanovisko dotčeného orgánu, vydané pro účely řízení podle tohoto zákona, lze zrušit nebo změnit správním orgánem nadřízeným dotčenému orgánu pouze v rámci odvolacího řízení proti rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, postupem podle § 149 odst. 4 správního řádu. Na postup nadřízeného správního orgánu se přiměřeně použijí ustanovení o přezkumném řízení podle § 94 a násl. správního řádu, včetně lhůt podle § 96, s tím, že lhůta jednoho roku se počítá ode dne vydání závazného stanoviska dotčeného orgánu.*“ (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 10. 8. 2020, č. j. 29 A 257/2018-84).
14. Relevance uvedených východisek pro nyní projednávanou věc dle krajského soudu spočívá toliko v tom, že žalobce v podaném odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu namítal nesprávnost závazného stanoviska Magistrátu města Brna, přičemž žalovaný správně v souladu s § 149 odst. 7 správního řádu požádal Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu, oddělení územního plánování, jako orgán nadřízený, o potvrzení nebo změnu prvostupňového závazného stanoviska (opatření č.j. MMB/013901/2023 ze dne 30. 3. 2023). V návaznosti na to vydal krajský úřad výše citované

závazné stanovisko ze dne 25. 1. 2024, kterým napadené závazné stanovisko magistrátu potvrdil. Aprobával tak právní názor ohledně nesouladu stavebního záměru s územním plánem, a to konkrétně s Politikou územního rozvoje ČR, ve znění Aktualizací č. 1, 2, 3 a 5, se Zásadami územního rozvoje JMK ve znění Aktualizací č. 1 a 2 a s Územním plánem města Brna ze dne 3. 11. 1994 (úplné znění ke dni 20. 5. 2021 a s cíli a úkoly územního plánování. Tento závěr pak žalovaný vtělil do odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a se kterým žalobce v převážné části žaloby věcně polemizuje.

15. Předmětem přezkumu krajského soudu tak bude v závazném stanovisku formulovaný, resp. do odůvodnění rozhodnutí žalovaného promítnutý právní závěr ohledně nesouladu stavebního záměru s územním plánem.
16. Dle § 43 odst. 5 věty první stavebního zákona „[ú]zemní plán je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí.“
17. Dle § 90 písm. a) stavebního zákona „[v] územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu s vydanou územně plánovací dokumentací.“
18. Dle § 92 odst. 2 stavebního zákona „[n]ení-li záměr žadatele v souladu s požadavky uvedenými v § 90 (...), stavební úřad žádost o vydání územního rozhodnutí zamítne.“
19. S ohledem na citovaná ustanovení stavebního zákona musí příslušný správní orgán při rozhodování v územním řízení zohledňovat územně plánovací dokumentaci regulující příslušné území.
20. Mezi účastníky řízení není sporné, že předmětné pozemky ve vlastnictví žalobce jsou dle územního plánu součástí plochy stavební, stabilizované funkční plochy bydlení s podrobnějším účelem využití stanoveným funkčním typem plochy čistého bydlení (BC).
21. Krajský úřad i žalovaný v odůvodnění podrobně specifikovali regulativy územního plánu vztahující se ke stabilizované funkční ploše BC i ke stanovení míry stavebního využití území a posoudili záměr žalobce z hlediska funkčního a prostorového využití. Krajský úřad uzavřel, že „nepovolené stavby přístřešků se dle územního plánu nachází ve stabilizované funkční ploše BC – bydlení čisté, která je vymezena ulicemi Tuřanka – Ráj – Šmahova. Krajský úřad posoudil obě stavby z hlediska funkčních regulativů územního plánu, přičemž vycházel z informací, které poskytl odvolatel. (...) Charakter zástavby v dotčeném území je převážně tvořen řadovými rodinnými domy nebo dvojdomy. Posuzovaná lokalita leží poblíž historického jádra bývalé obce Slatina a část přízemní řadové zástavby si zachovává původní venkovský charakter. Rodinné domy v dotčeném území jsou 1 až 3podlažní zastřešené sedlovými střechami, ojediněle plochými. Posuzované přístřešky na zemědělskou techniku svým umístěním, rozsahem, vzhledem a využitím neodpovídají charakteru zástavby určené pro bydlení. Přestože je posuzovaná funkční plocha BC na severovýchodě ohraničena pásem pozemků definovaných v územním plánu jako plocha pro výrobu PV, která se stavbami přístřešků přímo sousedí, nezakládá tato skutečnost právo na umístění staveb pro zemědělskou techniku v ploše určené pro bydlení. Oba přístřešky jsou dopravně napojeny dopravním závlekem a sjezdem na komunikaci Šmahova. Krajský úřad ověřil, že posuzované nepovolené přístřešky pro zemědělskou techniku jsou z hlediska platného územního plánu v území nepřípustné.“
22. Žalobce s tímto závěrem krajského úřadu v odvolání nesouhlasil, a to za použití shodné argumentace jako v žalobě. Žalobce v ní přitom nezpochybňoval výklad stanovených regulativů ve vztahu k předmětné stavbě, ale spíše rozporoval použití těchto regulativů na

jím vlastněné pozemky, neboť je v rozporu s předchozím užíváním pozemků a představuje nepřipustný zásah do vlastnických práv žalobce, když žalobci znemožňuje zemědělskou usedlost užívat způsobem, jakým byla využívána v době pořizování a schvalování územního plánu. Pokud žalobce a jeho rodina užívali před schválení územního plánu svoje nemovitosti k provozování zemědělské činnosti v hospodářské části objektu, nemůže schválený územní plán tento způsob využití pozemků a staveb ignorovat a toto faktické a tradiční využití pozemků a staveb administrativním rozhodnutím změnit na jiný způsob využití. Rozpor provedených staveb s územním plánem proto nelze dovodit za situace, kdy je území využíváno stále stejným způsobem, jak tomu bylo před přijetím územního plánu.

23. S tímto názorem žalobce se správní orgány neztotožnily a ani krajský soud tyto námitky, předestřené v žalobě neshledává za důvodné. Žalobce v nich totiž vychází z nesprávného předpokladu, že územní plán a jím stanovené regulativy zpětně regulují (mění) charakter a způsob využití jím vlastněných pozemků (z kombinovaného využití k bydlení i k hospodářské činnosti na pozemky sloužící čistě k bydlení). Tak tomu ovšem není. Předně je třeba ve shodě s žalovaným poukázat na skutečnost, že předmětné řízení o dodatečné povolení stavby (zemědělských přístřešků postavených v roce 2005) slouží k dodatečné legalizaci dosud nepovolených staveb. Podmínky pro dodatečné povolení stavby jsou obsaženy v § 129 odst. 3 stavebního zákona, podle kterého lze stavbu dodatečně povolit, *„pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území, b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje, c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem.“*
24. Žalobce sice správně poukazuje na závěr Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 9. 10. 2019, č. j. 7 As 295/2018-37, dle něhož *„přijetím územního plánu bez dalšího nedochází k omezení dosavadního faktického užívání pozemků.“* Žalobce nicméně tento závěr nesprávně interpretuje tak, že územní plán za žádných okolností nemůže nově regulovat či měnit dosavadní funkční využití dotčených pozemků, přičemž správní orgány mají pouze povinnost dozorovat to, zda stavebník po celou dobu při své činnosti dodržuje ono původní funkční využití pozemků, bez ohledu na nově stanovené regulativy území. Takový závěr ovšem z judikatury Nejvyššího správního soudu nevyplývá. Nadto se přiči i skutkovému stavu nyní projednávané věci. V případě předmětných staveb je totiž třeba znovu zdůraznit, že již v době jejich realizace se nacházely v režimu nepovolených staveb, a proto žalobce usiloval o jejich dodatečnou legalizaci; nejednalo se tedy o již povolené stavby sloužící k zemědělské činnosti, které by snad územně plánovací dokumentace zpětně deklarovala za rozporné s funkčním využitím území. Takové důsledky, jaké domýšlí žalobce, relevantní územní plán a jeho regulativy daného území skutečně ovšem nevyvolaly a vyvolat ani nemohly.
25. Jak totiž konstatoval Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku č. j. 7 As 295/2018-37, *„územní plán totiž nemění stávající využití území ani neukládá povinnost k jeho změně, ale pouze stanoví limity budoucích změn v jeho využití, přičemž tyto limity se mohou projevit až v navazujícím územním rozhodnutí.“* Nejvyšší správní soud k této otázce v rozsudku ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 As 107/2012-139, uvedl, že *„územní rozhodnutí (i stavební povolení) vydaná v určitém území představují tzv. limit využití území ve smyslu § 26 odst. 1 stavebního zákona. Podle tohoto ustanovení musejí být limity využití území obsaženy v územně analytických*

podkladech, které jsou podle § 25 stavebního zákona podkladem k pořizování územně plánovací dokumentace. Koncept územního plánu tak musí respektovat vydaná pravomocná územní rozhodnutí a stavební povolení. Platnost územních rozhodnutí, případně stavebních povolení je omezena toliko dobou jejich platnosti a nemůže být proto narušena jejich nezařazením do územního plánu. Není tedy možné, aby se obec prostřednictvím vydání územního plánu snažila „odstranit“ účinky již dříve pravomocných územních rozhodnutí. Odlišný, než shora provedený výklad dotčených zákonných ustanovení, by mohl vést ke zcela absurdním důsledkům, kdy by se již například několik let řádně umístěné, povolené a zkolaudované stavby dostaly do rozporu s územním plánem, a pro tento rozpor by musely být odstraněny, resp. by byly považovány za nezákonně umístěné a postavené. Takový přístup by byl v příkrém rozporu s principem právní jistoty a ochrany práv nabytých v dobré víře.“

26. Jinými slovy lze shrnout, že pravomocná územní rozhodnutí nemohou být přijetím nového územního plánu dotčena. Zároveň přitom v citovaném rozsudku č. j. 1 As 107/2012-139 Nejvyšší správní soud dovodil, že „stavebnímu úřadu v rámci řízení o povolení stavby nepřísluší posuzovat soulad stavby s územně plánovací dokumentací, neboť tato otázka již byla posouzena v řízení o umístění stavby a soulad záměru s územně plánovací dokumentací konstatován vydáním územního rozhodnutí. Pokud není stavební úřad oprávněn v rámci stavebního řízení posuzovat soulad stavby s územně plánovací dokumentací, jež byla podkladem pro vydání územního rozhodnutí, tím spíše mu nemůže příslušet posuzování souladu stavby s územně plánovací dokumentací, která nabyla účinnosti až po vydání rozhodnutí o umístění stavby.“ (shodně viz rozsudek ze dne 26. 4. 2017, č. j. 2 As 291/2016-40). Stručně řečeno z uvedeného vyplývá, že přijetí nového územního plánu nemůže mít vliv na již vydaná (pravomocná) územní rozhodnutí, a tím spíše nemůže ovlivňovat ani navazující řízení stavební, neboť v něm již stavební úřad není oprávněn soulad stavebního záměru s územním plánem posuzovat.
27. Výše uvedené závěry však na nyní posuzovanou věc nedopadají, neboť v případě řízení o dodatečném povolení stavby zákon výslovně stanoví, že stavební úřad musí posuzovat soulad stavby s územněplánovací dokumentací. Je nutno opětovně zdůraznit, že žalobce předmětnou stavbu provedl bez rozhodnutí nebo opatření stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem. Pro danou stavbu tedy nikdy neexistovalo pravomocné územní rozhodnutí nebo stavební povolení. Proto správní orgány postupovaly správně, když posuzovaly soulad povolované stavby s platným územním plánem, tedy podle skutkového a právního stavu platného ke dni vydání rozhodnutí stavebního úřadu (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 6 As 23/2006-98, a ze dne 26. 2. 2015, č. j. 7 As 261/2014-42).
28. Pokud žalobce ve své argumentaci naznačuje, že postupem správních orgánů došlo k zásahu do legitimního očekávání, resp. že správní orgány nikterak nezohlednily historicky zaužívaný charakter pozemků a staveb a zemědělskou činnost žalobce, tato skutečnost nikterak nemohla vzbudit u žalobce očekávání, že dojde k dodatečné legalizaci předmětné stavby, a to právě z toho důvodu, že stavební zákon vymezuje podmínky dodatečného povolení stavby dostatečně jasně a vyžaduje soulad s územním plánem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2017, č. j. 9 As 342/2016-21). Znovu je třeba zdůraznit, že žalobce nedisponoval žádným titulem v podobě územního rozhodnutí či stavebního povolení, na základě kterého by případně spoléhal na to, že oprávnění v něm udělené bude moci v budoucnu realizovat do podoby zbudování zemědělských staveb. Jak bylo již výše uvedeno, stavební úřad v rámci předmětného řízení musel posuzovat, zda tato

stavba není umístěna v rozporu s územně plánovací dokumentací účinnou ke dni jeho rozhodnutí [§ 129 odst. 3 písm. a) stavebního zákona]. Jelikož dospěl k oprávněnému závěru, že tomu tak není, nemohl rozhodnout o dodatečném povolení stavby, neboť by tak rozhodl v rozporu se zákonem. Jiný postup by byl v rozporu se zásadou zákonnosti, podle které musí správní orgán postupovat v souladu s právními předpisy (§ 2 odst. 1 správního řádu).

29. V této souvislosti nelze ani přisvědčit námitce žalobce ohledně existence legitimního očekávání a nesprávného procesního postupu stavebního úřadu. Jak vyplývá ze správního spisu, stavební úřad opatřením č.j. MCBSLA/01174/20 ze dne 13. 2. 2020 oznámil zahájení řízení o odstranění předmětných staveb a současně poučil žalobce, že má možnost si ve lhůtě 30 dnů podat žádost o dodatečné povolení staveb. Žalobce žádost podal na stavební úřad dne 18.03.2020, avšak neobsahující potřebné náležitosti. Proto na základě výzvy stavebního úřadu pak žalobce doplňoval chybějící podklady (viz výzva č.j.: MCBSLA/04792/20/OVÚR/DOC ze dne 23. 7. 2020). Z dikce ust. § 129 odst. 3 stavebního zákona vyplývá, že důkazní břemeno v řízení o dodatečném povolení stavby plně spočívá na stavebníkovi. Žalobce tedy měl prokázat, že stavba je mimo jiné v souladu s územně plánovací dokumentací. Ze spisového materiálu je také zřejmé, že žalobce několikrát žádal stavební úřad o prodloužení lhůty k doplnění žádosti o dodatečné povolení, přičemž stavební úřad vždy žádosti vyhověl. Skutečnost, že stavební úřad nakonec žádost o dodatečné povolení zamítl, nelze označovat za překvapivou, neboť stavební úřad ani neměl jinou možnost než podle § 149 odst. 6 správního řádu žádost zamítnout, když k žádosti o dodatečné povolení předmětných staveb bylo orgánem územního plánování v závazném stanovisku konstatováno, že záměr není v souladu s územním plánem a s cíli a úkoly územního plánování.
30. Pokud žalobce namítá, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nevypořádal s koordinovaným závazným stanoviskem vydaným Odborem životního prostředí MMB a Odborem vodního, lesního hospodářství a zemědělství MMB ze dne 14. 9. 2021, č. j. MMB/272485/2021, které s předmětnými stavbami souhlasilo s vymezenými podmínkami, krajský soud k tomu uvádí, že tuto námitku neshledává vůbec za relevantní. Je totiž zcela zřejmé, že toto koordinované závazné stanovisko vydané Odborem životního prostředí a Odborem vodního, lesního hospodářství a zemědělství, slouží k posouzení souladu předmětné stavby se zcela jinými veřejnými zájmy a chráněnými statky (ochrany přírody a krajiny, ochrana ovzduší, ochrana a tvorba zeleně, odpadové hospodářství atp.) než je soulad s politikou územního rozvoje a územně plánovací dokumentací, a proto jejich závěry ob stojí samostatně, nikterak se vzájemně nepodmiňují a nemohou si ani vzájemně konkurovat. Ostatně věcně příslušnými k vydání těchto stanovisek jsou zcela odlišné dotčené správní orgány (v nyní posuzovaném případě odlišné odbory Magistrátu města Brna) dle příslušných ustanovení stavebního zákona, příp. jiných zákonů. V případě žalobce tak bylo vydáno koordinované závazné stanovisko příslušných odborů a současně pak samostatné závazné stanovisko odboru územního plánování a rozvoje.

V. Závěr a náklady řízení

31. Krajský soud na základě výše uvedeného žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
32. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal. Nadto žalovaný náhradu nákladů řízení ani nepožadoval.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 14. listopadu 2024

Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu